

medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
deres stedfortrædere

ag

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

17. maj 2005

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Udenrigsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 1-2 af 14. april, nr. 3-4 af 21. april samt 5-176 af 2. maj 2005 (ad L 137).

UDENRIGSMINISTERIET
Nordgruppen

EUP j.nr. 400.A.2-10-1
Den 17. maj 2005

Svar på Folketingets Europaudvalgs spørgsmål ad L 137 af 2. maj 2005

Spørgsmål 49:

”Er der mellem førende danske og europæiske jurister enighed om, hvorvidt forfatningen vil have forrang frem for de enkelte landes nationale forfatninger, og hvilke hovedsynspunkter er i de forskellige europæiske lande blevet fremført om dette centrale emne?”

Svar:

Der er intet nyt i, at medlemslandene skal respektere de EU-regler, som de selv har været med til at vedtage. Sådan har EU fungeret siden før Danmark blev medlem. Det er netop det centrale i det forpligtende samarbejde i EU, at fælles beslutninger skal gennemføres i alle lande.

Der er almindelig enighed blandt jurister om, at forrangsprincippet i EU-retten – som det er fastlagt af EU-Domstolen – indebærer, at umiddelbart anvendelige bestemmelser i EU-retten har forrang frem for medlemsstaternes ret. Det er omtalt i Justitsministeriets forfatningsretlige redegørelse fra 1972 og senest i afsnit 4.5.2 i redegørelsen af 22. november 2004 for visse forfatningsretlige spørgsmål i forbindelse med Danmarks ratifikation af traktat om en forfatning for Europa, hvortil der henvises. Forrangsprincippet er nu traktatfæstet i forfatningstraktatens artikel I-6. Dette er ét af de mange områder, hvor forfatnings-traktaten klart beskriver EU's funktion og virke.

Forrangsprincippet er i almindelighed anerkendt af de øverste domstole i medlemsstaterne. Også Højesteret har godkendt forrangsprincippet i forhold til danske love. Herudover kan det nævnes, at danske myndigheder efter grundloven ville være forpligtet til at lade grundloven gå forud for EU-regler, hvis den ekstraordinære situation skulle opstå, at der blev gennemført en EU-retsakt, der var uforenelig med grundloven. Grundlovens § 20 giver således – som anført i Højesterets afgørelse i Maastricht-sagen – ikke adgang til at overlade EU's institutioner beføjelser til at fravige bestemmelser i grundloven, herunder grundlovens frihedsrettigheder, og der findes heller ikke andre regler i grundloven, som giver mulighed for en sådan fravigelse af grundloven til fordel for traktatmæssige forpligtelser. Udenrigsministeriet råder ikke over en samlet oversigt over den forfatningsretlige stilling i alle medlemslandene.